

**Hallituksen esitys Eduskunnalle Teollisuuden Voima Oy:n
ulko- ja kotimaisten lainojen valtion takauksista**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että Eduskunta päättäisi oikeuttaa valtioneuvoston antamaan valtion takauksia vuonna 1981 Teollisuuden Voima Oy:n enintään 230 miljoonan markan lainoille.

PERUSTELUT

1. Edelliset takausvaltuudet ja niiden käyttö **2. Teollisuuden Voima Oy:n rahoitustarve 1981**

Eduskunta päätti 30 päivänä toukokuuta 1974 sekä 30 päivänä toukokuuta 1975 oikeuttaa valtioneuvoston määräämillään ehdoilla vuosina 1974—1978 ja 1975—1980 antamaan valtion omavelkaisia takauksia Teollisuuden Voima Oy:n enintään 800 miljoonan ja enintään 1 500 miljoonan markkaan, eli yhteensä enintään 2 300 miljoonan markkaan nousevien sekä ulko- että kotimaisten lainojen maksamisen ja muiden sovittujen ehtojen täyttämisen vakuudeksi. Nämä takausvaltuudet käytettiin loppuun lokakuussa 1978.

Edelleen eduskunta on 22 päivänä joulukuuta 1978 päättänyt oikeuttaa valtioneuvoston antamaan valtion takauksia vuosina 1979—1981 Teollisuuden Voima Oy:n pääomamäärältään yhteensä enintään 1 100 miljoonan markan nousevien ulko- ja kotimaisten lainojen maksamisen vakuudeksi. Näitä voimassaolevia takausvaltuuksia on vielä käyttämättä noin 57 miljoonaa markkaa.

Teollisuuden Voima Oy:n valtion takaamien lainojen määrä oli vuoden 1980 lopussa 2 981 miljoonaa markkaa. Vuonna 1981 kuuletetaan valtion takaamia lainoja 107 miljoonaa markkaa, vuonna 1982 143 miljoonaa markkaa ja vuonna 1983 223 miljoonaa markkaa.

Teollisuuden Voima Oy:n voimalaitusrakennusohjelma on käsittänyt kaksi 660 megawatin ydinvoimalaitosyksikköä Olkiluodon saarella Eurajoen kunnassa. Ensimmäinen yksikkö (TVO I) on rakennus- ja asennustöiden osalta valmistunut ja sen kaupallinen käyttö alkoi lokakuussa 1979, jolloin se luovutettiin toimitusvalmiina TVO:lle. Toinen yksikkö (TVO II) on rakentamisen osalta edennyt suunnitelmien mukaisesti, mutta koekäytön yhteydessä ilmenneiden generaattorivikojen vuoksi laitoksen vastaanottoa ei kuitenkaan ole voitu suorittaa.

Imatran Voima Oy:n tultua vuoden 1979 helmikuusta lähtien Teollisuuden Voima Oy:n osakkaaksi 13,58 prosentin osuudella osakepääomasta omistaa julkinen sektori yhtiön osakeista lähes puolet. Tämän seurauksena on yhtiön hallintoa muutettu siten, että julkisen ja yksityisen sektorin osakasryhmillä on yhtä monta paikkaa yhtiön hallintoelimissä.

Ydinvoimalaitosyksikköiden yhteinen tarkistettu perusbudjetti on 4,8 miljardia markkaa, johon eivät sisälly toimitusten myöhästymisestä aiheutuneet lisäkustannukset eivätkä viranomaisten edellyttämät tai muut varsinaisen lai-

tostoimituksen lisäksi suoritettavat perus- ja varmuusjärjestelmäinvestoinnit, joita on jouduttu suorittamaan mm. luotonantajien etujen turvaamiseksi otettujen vakuutusten ehtojen täyttämiseksi. Perusprojektin kustannusarvio, 4,8 miljardia markkaa, on noin 200 miljoonaa markkaa korkeampi kuin vuonna 1978, jolloin eduskunta myönsi edelliset takausvaltuudet. Lisäksi vuoden 1979 aikana jouduttiin ottamaan lainoja 220 miljoonaa markkaa enemmän valtiontakauksella kuin oli suunniteltu, koska alunperin sovitusta lähteistä tarjotun rahoituksen ehdot olivat vallitsevaan markkinatasoon nähden huomattavan epäedulliset.

Koska laitostoimituksen myöhästymisestä aiheutuneet selvitykset sekä viranomaisten ja vakuutusehtojes edellyttämät sekä varmuusjärjestelmiä ja muita varsinaiseen laitostoimitukseen kuulumattomia perusinvestointeja koskevat kustannusarviot ovat osittain vielä avoimena, ei Teollisuuden Voima Oy voi tarkalleen määritellä kokonaisrahoitusta koskevia vuoden 1981 jälkeen toteutuvia tarpeita.

Koska kuitenkin kansainvälisillä pääomamarkkinoilla vallitseva epävarmuus vaikeuttaa kiinteäkorkoisten pitkäaikaisten luottojen saantia yleensä ja koska tällaisten yleensä valtion takauksia edellyttävien luottojen kysyntä ylittää tarjonnan ja nopea päätöksenteko saattaa olla ratkaiseva luoton saannin kannalta, hallitus esittää, että valtiontakauksia voitaisiin antaa Teollisuuden Voima Oy:n enintään 230 miljoonan markan lainoille vuonna 1981. Samalla hallitus edellyttää, ettei vuonna 1978 myönnettyjä ja vielä voimassa olevia takausvaltuuksia enää käytetä vaan vuoden 1981 rahoitustarpeen edellyttämät takaukset annetaan nyt esitettävien valtuuksien nojalla.

Helsingissä 22 päivänä toukokuuta 1981

Tasavallan Presidentti
URHO KEKKONEN

Esitettävien valtuuksien nojalla taattavat lainat käytetään vuonna 1981 tapahtuvan TVO II-laitoksen luovutukseen liittyvän loppumaksun suorittamiseen. Maksu on noin 230 miljoonaa markkaa, josta määrästä noin 185 miljoonaa markkaa on Suomen valtiolle suoritettava liikevaihtoveroa.

3 Ehdotettavat takaukset

Edellä esitetyn johdosta ja kun lainojen ehtona yleensä on tai niiden ehtoja ainakin parantaa se, että lainojen maksamisen vakuutena on valtion takaus, ja kun yhtiön omistuksesta noin puolet on julkisen sektorin hallussa, hallitus esittää, että valtion takauksia voitaisiin antaa vuonna 1981 Teollisuuden Voima Oy:n pääomamäärältään enintään 230 000 000 markkaan nousevien lainojen maksamisen sekä muiden sovittujen ehtojen täyttämisen vakuudeksi.

Sen perusteella mitä edellä on lausuttu, esitetään,

että Eduskunta päättäisi oikeuttaa valtioneuvoston antamaan määräämälään ehdoilla valtion omavelkaisia takauksia vuonna 1981 Teollisuuden Voima Oy:n pääomamäärältään yhteensä enintään 230 000 000 markkaan nousevien ulko- ja kotimaisten lainojen maksamisen ja muiden sovittujen ehtojen täyttämisen vakuudeksi siten, että kunkin muun kuin Suomen rahan määräisen lainan arvo lasketaan takausta annettaessa sovellettavan Suomen Pankin myyntikurssin mukaan.

Valtiovarainministeri *Abti Pekkala*